

PATVIRTINTA
Pagėgių savivaldybės
administracijos direktoriaus
2022 m. rugpjūčio 31 d. įsakymu
Nr. A1-645

**FORMALUJĮ ŠVIETIMĄ PAPILDANČIO UGDYMO
VARINIŲ PUČIAMŲJUNSTRUMENTŲ
PAGRINDINIO UGDYMO PROGRAMA**

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1.	Švietimo teikėjas	Pagėgių savivaldybės meno ir sporto mokykla
2.	Teisinė forma	Savivaldybės biudžetinė įstaiga
3.	Buveinės adresas	Vilniaus g. 46, Pagėgiai, 99288
4.	Programos rengėjas(-ai), kvalifikacija	Evelina Norkienė, mokyklos direktorė Sigitas Stankus, vyresnysis varinių pučiamųjų instrumentų mokytojas

II. PROGRAMOS PAVADINIMAS, KRYPTIS, PATVIRTINIMAS, APIMTIS, TRUKMĖ

5.	Programos pavadinimas	Formalujį švietimą papildančio ugdymo Varinių pučiamųjų instrumentų pagrindinio ugdymo programa
6.	Programos kryptis pagal Neformaliojo vaikų švietimo krypčių klasifikatorių	Muzika
7.	NŠPR registratorius programos kodas	110101625
8.	Patvirtinimas	Pagėgių savivaldybės administracijos direktoriaus 2022 m. mėn. d. įsakymas Nr.
9.	Programos trukmė	4 metai
10.	Programos apimtis	6 - 10 kontaktinių valandų per savaitę

**III. PROGRAMOS TIKSLINĖ GRUPĖ IR PRITAIKYMAS ĮVAIRIŲ UGDYMOSSI
POREIKIŲ TURINTIEMS MOKINIAMS**

11.	Tikslinė grupė	Programa skirta mokiniams, besimokantiems pagal bendrojo ugdymo programas.
12.	Mokinijų amžius	I programą priimami mokiniai, baigę formalujį švietimą papildančio ugdymo varinių pučiamųjų instrumentų pradinio ugdymo programą

13.	Pritaikymas įvairių ugdymosi poreikių turintiems mokiniams	Mokytojas yra išklausęs 60 val. specialiosios pedagogikos ir specialiosios psychologijos kursą. Patekimas į mokyklos patalpas pritaikytas įvairių poreikių mokiniams, judėjimo negalią turintiems vaikams su specializuota įranga – iki aktų salės, kur gali vykti užsiėmimai. Priemonės: nuolat atkreipiamas dėmesys į mokinio atliekamą užduotį, naudojamas tarpinis atsiskaitymas atliekant užduotį, naudojami mokytojo ir mokinio susitarimai, organizuojantys dėmesį, naudojamos įvairios paskatinimo priemonės, akcentuojamos sėkmės. Taikomi ugdymo metodai: individualūs pokalbiai su vaikais ir jų tėvais, individualus darbas, supaprastintos/atskiros/specialiai paruoštos užduotys, struktūruota informacija, aiškinimas naudojant iliustruotą medžiagą.
-----	--	--

IV. PROGRAMOS PASKIRTIS, TIKSLAS, UŽDAVINIAI, RENGIMO PRINCIPAI, SUDERINAMUMAS SU BENDROJOUGDYMO PROGRAMA

14. Programos tikslas	Sistemiškai plėsti mokinių muzikos srities žinias, stiprinti ir plėtoti muzikavimo variniais pučiamaisiais instrumentais gebėjimus ir įgūdžius, suteikti bendrujų ir dalykinių muzikinių kompetencijų.
15. Programos uždaviniai	<ol style="list-style-type: none"> 1. Sudaryti mokiniams galimybę plėtoti jų poreikius bei meninius ir kūrybinius gebėjimus atitinkančias muzikinio ugdymo formas. 2. Gilinti grojimo variniais pučiamaisiais instrumentais įgūdžius ir gebėjimą naudotis muzikos kalbos priemonėmis. 3. Tenkinti pažinimo ir individualios muzikinės raiškos poreikius, ugdyti muzikalumą.
16. Programos rengimo principai	<ol style="list-style-type: none"> 1. Individualizavimo – orientuojamasi į mokinį, jo pasiekimus ir mokymosi ypatumus, individualią gabumų raidą. 2. Šiuolaikišumo ir dermės – derinamos tradicijos ir ugdymo naujovės. 3. Kūrybingumo ir iniciatyvumo – ugdomas mokinių kūrybinis mąstymas, atsakomybės už savo mokymąsi prisiėmimas, meninės raiškos pasiekimų pristatymo visuomenei gebėjimai.
17. Programos suderinamumas su bendrojo ugdymo programa	Siekiant užtikrinti muzikinio formalųjį švietimą papildančio ugdymo dermę su kitomis formaliojo švietimo muzikos krypties programomis, programos trukmė, dalyvių amžius, rengimo principai ir uždaviniai, struktūra, mokymosi formos, muzikos instrumentų sąrašas, branduolio dalykų uždaviniai, veiklos sritys, mokinių pasiekimai siejami su pagrindinio ir vidurinio ugdymo muzikos dalyko bendroziomis programomis.

**V. MOKINIŲ PAŽANGOS IR PASIEKIMŲ VERTINIMAS, ĮSIVERTINIMAS,
KOMPETENCIJOS, METODAI, MOKYMO APLINKA IR PRIEMONĖS**

18. Mokinių pažangos ir pasiekimų vertinimas, įsivertinimas	<p>Mokinių pasiekimų ir pažangos vertinimas yra grindžiamas šiuolaikine mokymosi samprata, amžiaus tarpsnių psichologiniais ypatumais, individualiaus mokinio poreikiais, atitinkančiais ugdymo (-si) tikslus, individualios pažangos vertinimo principu - lyginami mokinio pasiekimai su ankstesniaisiais.</p> <p>Mokinių ugdymo pažangai vertinti taikomi ir derinami šie vertinimo metodai-formuojamasis, diagnostinis ir apibendrinamasis:</p> <ul style="list-style-type: none"> - formuojamasis vertinimas atliekamas žodžiu, komentaru nuolat bendradarbiaujant mokinui ir mokytojui ir nesiejamas su pažymiu, siekiama pastiprinti daromą pažangą, numatyti perspektyvą, skatinti mokinį analizuoti savo pasiekimus ir kelti meninio ugdymosi motyvaciją; - diagnostinis vertinimas taikomas, siekiant išsiaiškinti mokinio tam tikro ugdymosi laikotarpio pasiekimus ir pažangą; vertinami mokinių ugdymo pasiekimai, kūrybinis rezultatas pagal mokyklos nustatytą tvarką ir kriterijus; - apibendrinamasis vertinimas taikomas baigus ugdymo metus (pusmetį) ir (arba) visą programą; taikoma įgytų gebėjimų patikrinimo forma (akademiniai koncertai, įskaitos, egzaminai ir kt.) pagal mokyklos nustatytą tvarką ir kriterijus. <p>Mokytojai mokinius vertina pagal Mokyklos direkторiaus įsakymu patvirtintą mokinių mokymosi ir pasiekimų pažangos vertinimo tvarką. Mokinių pamokų lankomumas ir pasiekimai yra fiksuojami elektroniniame dienyne.</p> <p>Mokiniai analizuoją ir fiksuoja savo individualią pažangą pagal Mokyklos direkторiaus įsakymu patvirtintą mokinių individualios pažangos stebėjimo ir fiksavimo tvarką.</p>
19.Ugdomos kompetencijos	<p>Įgyvendinant programą, ugdomos šios kompetencijos:</p> <ul style="list-style-type: none"> - asmeninės (valdyti emocijas, jausmus, ugdytis pasitikėjimą savimi, lyderystę ir t.t.); - pažinimo; - mokėjimo mokyties; - komunikavimo; - socialinės (dalyvauti bendruomenės ir visuomenės gyvenime); - dalykinės (išmokti groti instrumentu, solfedžiuoti, dainuoti, groti kitais instrumentais ir t.t.).
20. Metodai	<p>Įgyvendinant programą yra mokomasi grupėse ir individualiai. Naudojami šie metodai: stebėjimas, fiksavimas, analizavimas, interpretavimas, vertinimas, aiškinimas, pasakojimas, demonstravimas. Teorija derinama su praktinių įgūdžių formavimu. Mokoma individualizuotai, lanksčiai pritaikant užduotis, laiduojančias mokinio gebėjimų plėtotę.</p>
21. Išsilavinimo pažymėjimas	<p>Asmeniui, baigusiam pagrindinio ugdymo programą, išduodamas Švietimo, mokslo ir sporto ministerijos neformaliojo vaikų švietimo pažymėjimas pagal Mokyklos direkторiaus įsakymu patvirtintą neformaliojo vaikų švietimo pažymėjimą ir mokslo pasiekimų pažymų išdavimo tvarką.</p>

	Asmeniui, išklausiusiam pagrindinio ugdymo programos dalį, išduodama Mokyklos mokslo pasiekimų pažyma pagal Mokyklos direktoriaus įsakymu patvirtintą neformaliojo vaikų švietimo pažymėjimų ir mokslo pasiekimų pažymų išdavimo tvarką.
22. Tolimesnis mokymasis	Programą baigusiems mokiniams rekomenduojama muzikinį ugdymą testi muzikinio neformaliojo vaikų švietimo programoje.
23. Programai įgyvendinti turima mokymosi aplinka ir priemonės	Ugdymo programos įgyvendinimui mokykloje įrengti muzikos kabinetai, yra aktų salė, visos reikalingos ugdymo priemonės: instrumentai, garso klausymosi įranga, metronomai, kompiuteriai su interneto prieiga, išmanieji televizoriai, popieriniai ir elektroniniai vadovėliai.

VI. PROGRAMOS SANDARA, TURINYS IR ĮGYVENDINIMAS

VII. PROGRAMOS SANDARA

24. Programą sudaro branduolio ir pasirenkamieji dalykai.
25. Branduolio dalykai yra privalomi, pasirenkamieji dalykai, kuriuos, atsižvelgdama į mokinijų poreikius ir mokyklos galimybes, siūlo mokykla – neprivalomi.
26. Ugdymo programos sandara:
- 26.1. privalomi branduolio dalykai:
- 26.1.1. muzikavimas;
 - 26.1.2. solfedžio;
 - 26.1.3. muzikos istorija;
 - 26.1.4. varinių pučiamujų instrumentų ansamblis;
- 26.2. pasirenkamieji dalykai: choras, antrasis muzikos instrumentas – fortepijonas arba akordeonas; ansamblis (vokalinis, gitaristų, ukulėlių, mišrus instrumentinis), bosinė gitara.
27. Mokinui privalomi keturi branduolio dalykai.
28. Branduolio ir pasirenkamiesiems dalykams skiriamos valandos numatomos mokyklos ugdymo plane.

Dalykai / Klasė	1	2	3	4
Privalomi branduolio dalykai:				
Muzikavimas	2	2	2	2
Solfedžio	1	1	1	1
Muzikos istorija	1	1	1	1
Varinių pučiamujų instrumentų ansamblis	2	2	2	2
Pasirenkamieji dalykai: choras, antrasis muzikos instrumentas – fortepijonas arba akordeonas, vokalinis, ukulėlių, gitaristų, mišrus instrumentinis ansambliai, bosinė gitara.	0-4	0-4	0-4	0-4

Minimalus pamokų skaičius per savaitę	6	6	6	6
Maksimalus pamokų skaičius per savaitę	10	10	10	10

29. Atsižvelgiant į mokinio mokymosi pasiekimus ir gebėjimus, gali būti koreguojama ugdymosi trukmė ir ugdymo turinys.
30. Programa, atsižvelgiant į turimas lėšas ir kitas mokyklos galimybes, gali būti įgyvendinama ir kūrybinių stovyklų, plenerų, projektų, konkursų, pažintinės-edukacinės veiklos ir pan. metu.

VI. II. PROGRAMOS TURINYS IR ĮGYVENDINIMAS MUZIKAVIMAS

31. Muzikavimo paskirtis – tobulinti grojimo variniai pučiamaisiai instrumentais įgūdžius.
32. Muzikavimo tikslas – puoselėjant individualumą ir prigimtines galias, padėti mokiniams įgyti instrumentinio muzikavimo žinių ir įgūdžių, reikalingų kūrybiškumui atsiskleisti.
33. Muzikavimo uždaviniai:
- 33.1. gilinti muzikinius gebėjimus ir kūrybiškumą;
 - 33.2. tobulinti varinių pučiamųjų instrumentų valdymo įgūdžius;
 - 33.3. tobulinti muzikinės kalbos vartojimą;
 - 33.4. skatinti emocinius, kūrybinius išgyvenimus ir aktyvų dalyvavimą muzikinėje veikloje.
34. Muzikavimo veiklos sritys:
- 34.1. muzikavimo technikos įvaldymas;
 - 34.2. muzikos kūrinių interpretavimas;
 - 34.3. muzikinė atlikėjo raiška socialinėje kultūrinėje aplinkoje.
35. Ugdymo organizavimas:
- 35.1. muzikavimo dalyko mokymo trukmė – 4 metai;
 - 35.2. muzikavimo dalyko mokoma po 2 valandas per savaitę;
 - 35.3. muzikavimo dalyko pamokos vyksta pavienio mokymosi forma.
36. Mokinijų pasiekimai:

1. Veiklos sritis - muzikavimo variniai pučiamaisiai instrumentais technikos įvaldymas.	
Nuostata – tobulinti muzikos kūrinių atlikimo gebėjimus.	
Esminis gebėjimas – tobulinti atlikimo techniką, atliekant sudėtingesnį repertuarą.	
Gebėjimai	Žinios ir supratimas
1.1. Atliliki sudėtingesnius muzikinius kūrinius.	<ul style="list-style-type: none"> 1.1.1. Tikslingai vartoti ir paaiškinti muzikos kalbos priemones. 1.1.2. Naudoti teisingą aplikatūrą, alteraciją, galėti paaiškinti nuorodas. 1.1.3. Įvardyti kūrinio formos elementus.
1.2. Tobulinti garso išgavimo įgūdžius.	<ul style="list-style-type: none"> 1.2.1. Naudoti ir gebėti paaiškinti garso išgavimo būdus. 1.2.2. Naudoti ir gebėti paaiškinti muzikos instrumento galimybes formuojant kokybišką garsą.
2. Veiklos sritis- muzikos kūrinių interpretavimas.	

Nuostata –suprasti ir išraiškingai atliki sudėtingesnį muzikinį tekstą.	
Esminis gebėjimas – atliekant kūrinį, taikyti muzikos kūrinių atskleidimo išraiškos priemones.	
Gebėjimai	Žinios ir supratimas
2.1. Išraiškingai atliki skirtingų žanrų kūrinius.	<p>2.1.1. Atpažinti ir nustatyti kūrinių žanrą, tinkamai ji interpretuoti.</p> <p>2.1.2. Apibūdinti atliekamo kūrinio formą.</p> <p>2.1.3. Stengtis kuo tiksliau atliki kūrinio faktūros reikalavimus(ritmas, garsas, štrichai).</p> <p>2.1.4. Apibūdinti ir perteikti atliekamų kūrinių emocijas.</p> <p>2.1.5. Demonstruoti kūrybiškumą, savarankišką mąstymą, sprendžiant kylančius meninius uždavinius.</p>
2.2. Lavinti skaitymo iš lapo įgūdžius.	2.2.1. Savarankiškai analizuoti ir atliki nežinomą muzikinį tekstą.
2.3. Improvizuoti ir kurti muzikines kompozicijas.	<p>2.3.1. Žinoti improvizavimo ir komponavimo principus.</p> <p>2.3.2. Išskirti muzikos kūrimo priemones ir būdus.</p> <p>2.3.3. Pristatyti savo kūrybinę idėją ir jai įgyvendinti pasirinktas muzikos išraiškos priemones.</p> <p>2.3.4. Gebeti užrašyti ir viešai atliki savo kūrinį.</p>
3. Veiklos sritis- muzikinė atlikėjo raiška socialinėje kultūrinėje aplinkoje.	
Nuostata –dalyvauti koncertinėje veikloje.	
Esminis gebėjimas – viešai atliki muzikinius kūrinius klausytojams.	
Gebėjimai	Žinios ir supratimas
3.1. Dalyvauti mokyklos koncertuose ir kituose kultūriuose muzikiniuose renginiuose, festivaliuose, konkursuose ir kt.	<p>3.1.1. Atliki pasirinktą ar numatyta programą mokyklos ar miesto (rajono) renginiuose.</p> <p>3.1.2. Tinkamai elgtis scenoje.</p> <p>3.1.3. Žinoti konkursų, festivalių paskirtį, reikalavimus ir juos vykdyti.</p>
3.2. Vertinti savo ir kitų pasiodymus.	<p>3.2.1. Sugebēti apibūdinti ir vertinti savo ar draugų atlikimą (išskiriant privalumus ir trūkumus).</p> <p>3.2.2. Žinoti, stebeti ir vertinti aplinkoje vykstančius muzikinius reiškinius.</p>

37. Rekomenduojama muzikavimo turinio apimtis:

- 37.1. muzikos kūrinių atlikimo įgūdžių tobulinimas – pagrindiniai garso išgavimo būdai, ritminis tikslumas;
- 37.2. muzikos kūrinių interpretavimas – sudėtingesnių muzikos kūrinių formų sintaksinių elementų, nuotaikos, dinaminio plano apibūdinimas ir atlikimas, skaitymo iš lapo įgūdžių lavinimas, improvizacinių gebėjimų ugdomas;
- 37.3. muzikos atlikėjo raiška socialinėje kultūrinėje aplinkoje: kūrinių viešas atlikimas ir įsivertinimas, kitų atlikėjų vertinimas, sceninės patirties kaupimas;
- 37.4. rekomenduojamas kūrinių skaičius per mokymosi metus:

Klasės	Kūrinių skaičius per mokslo metus			
	Stambios formos kūriniai	Polifoniniai kūriniai	Pjesės, dainos	Etiudai
1-3	1-2	0	4- 6	2-4
4	1	0	2-4	2-4

SOLFEDŽIO

38. Solfedžio paskirtis - sudaryti palankias sąlygas sistemiškai plėtoti mokinio prigimtinius bendruosius muzikinius gebėjimus, suteikti bendrujų ir muzikinių kompetencijų.
39. Solfedžio tikslas –plėtoti bendruosius muzikinius gebėjimus: ritmo, dermės, intonavimo pojūtį, klausą, muzikinę atmintį.
40. Solfedžio uždaviniai:
- 40.1. tobulinti intonavimo įgūdžius, derminį pojūtį;
 - 40.2. toliau lavinti metro bei ritmo pojūtį ir suvokimą;
 - 40.3. turtinti muzikos sąvoką žodyną, žinoti ženklų ir simbolių reikšmes ir gebeti juos pritaikyti, užrašant muzikinį tekstą ar savo sukurtą muzikos melodiją.
41. Solfedžio veiklos sritys:
- 41.1. intonavimas;
 - 41.2. ritmavimas;
 - 41.3. muzikos tekstu klausymasis, atpažinimas ir užrašymas.
42. Solfedžio dalyko organizavimas:
- 42.1. solfedžio dalyko pamokos vyksta grupinio mokymosi forma;
 - 42.2. dalyko mokymo trukmė – 4 metai;
 - 42.3. solfedžio dalyko mokoma po 1 valandą per savaitę.
43. Mokinijų pasiekimai:

1. Veiklos sritis - intonavimas.	
Nuostata – siekti tikslumo, intonuojant atliekamą muziką.	
Esminis gebėjimas – tiksliai intonuoti melodijas mažoro, minoro ir kitose diatoninėse dermėse.	
Gebėjimai	Žinios ir supratimas
1.1. Intonuoti intervalus bei akordus mažoro, minoro dermėse ir nuo garso.	<ul style="list-style-type: none"> 1.1.1. Sudaryti intervalus ir akordus dermėse, žinoti jų ypatumus. 1.1.2. Žinoti intervalų ir akordų sandarą. 1.1.3. Žinoti raidinių akordų pavadinimų sudarymo principus.
1.2. Tiksliai solfedžiuoti vienbalses ir dvibalses melodijas įvairiose dermėse.	<ul style="list-style-type: none"> 1.2.1. Žinoti dermių ypatumus ir skirtumus. 1.2.2. Išlaikyti tempą.
1.3. Atliekant dvibalses melodijas, girdėti kitą balsą.	<ul style="list-style-type: none"> 1.3.1. Žinoti polifoninės ir homofoninės muzikos atlikimo ypatumus.
2. Veiklos sritis- ritmavimas.	
Nuostata – siekti ritmavimo tikslumo.	

Esminis gebėjimas – atpažinti ir atliki ritminius darinius sudėtiniuose, kintamuosiuose ir mišriuose metruose.	
Gebėjimai	Žinios ir supratimas
2.1. Tiksliai atliki ritminius darinius sudėtiniuose, kintamuosiuose ir mišriuose metruose.	2.1.1. Žinoti natų ir pauzių trukmes. 2.1.2. Vartoti „garsų trukmės“ ir „taktavimo“ sąvokas.
2.2. Perskaityti ir atliki ritminius darinius.	2.2.1. Užrašyti sukurtus ritminius darinius, naudojant žinomus muzikinius ženklus. 2.2.2. Paauskinti metroritminius elementus ir natų grupavimo principus.
3. Veiklos sritis- muzikos teksto klausymasis, atpažinimas ir užrašymas.	
Nuostata –pritaikyti teorines muzikos žinias.	
Esminis gebėjimas – klausau atpažinti, apibūdinti ir užrašyti skambantį muzikinį tekstą.	
Gebėjimai	Žinios ir supratimas
3.1. Klausau atpažinti ir užrašyti klausomą muzikos tekstu savybes.	3.1.1. Nusakyti muzikos teksto metrą, tonaciją, dermę. 3.1.2. Atpažinti, įvardyti ir užrašyti intervalus, akordus, harmoninius junginius.
3.2. Atpažinti ir užrašyti girdėtą arba sukurtą melodiją.	3.2.1. Naudotis muzikos užrašymo ženklais ir gebeti paaiškinti jų reikšmes. 3.2.2. Skirti dermės laipsnius ir apibūdinti melodinę liniją.

44. Rekomenduojama turinio apimtis:

44.1. intonavimas ir solfedžiavimas:

- 44.1.1. vienbalsių ir dvibalsių homofoninių arba polifoninių melodijų ir dainų solfedžiavimas;
- 44.1.2. trijų rūsių mažorinių ir minorinių gamų dainavimas, dermių laipsnių intonavimas;
- 44.1.3. natų skaitymas ir transponavimas smuiko ir boso raktuose;
- 44.1.4. harmoninių ir melodinių intervalų dainavimas dermėje nuo garso;
- 44.1.5. T, S, D, D7 akordų ir jų apvertimų VII7, VII7 II 7 padidintų ir sumažintų kvintakordų sudarymas ir dainavimas dermėje;

44.2. ritmavimas:

- 44.2.1. sudėtingesnių ritminių darinių atpažinimas, atlumas ir dirigavimas;

44.2.2. paprasti, sudėtiniai, mišrūs ir kintamieji metrai;

44.3. muzikos tekstu atpažinimas ir užrašymas:

44.3.1. mažoras ir minoras (natūralus, harmoninis, melodinis), intervalai, akordų užrašymo būdai, pagrindinės funkcijos, T, S, D, D7 akordai ir jų apvertimai, padidinti ir sumažinti kvintakordai, vienbalsiai, dvibalsiai ritminiai ar melodiniai sakinių ar periodo trukmės diktantai;

44.3.2. melodinių ir ritminių frazių kūrimas ir užrašymas, panaudojant išprastus būdus bei informacines kompiuterines technologijas.

MUZIKOS ISTORIJA

45. Muzikos istorijos paskirtis - suteikti bendrujų ir muzikinių kompetencijų.

46. Muzikos istorijos tikslas - pažinti muzikinės kultūros ištakas ir raidą, stilistines ypatybes, žanrus, muzikos ir kitų menų sąveiką, kultūros epochas.
47. Muzikos istorijos uždaviniai:
- 47.1. formuoti muzikos kūrinių klausymo, apibūdinimo ir vertinimo gebėjimus;
 - 47.2. supažindinti su lietuvių muzikinės kultūros ištakomis ir raida;
 - 47.3. supažindinti su Vakarų Europos muzikos stilistinėmis epochomis, žymiausiais kompozitoriais ir jų kūriniais;
 - 47.4. supažindinti su kitų pasaulio šalių muzikine kultūra;
 - 47.5. įgytas žinias pritaikyti muzikiniuose ir kultūriniuose renginiuose, projektuose.
48. Muzikos istorijos veiklos sritys:
- 48.1. muzikos kūrinių klausymasis ir apibūdinimas;
 - 48.2. muzikos kultūrinio ir meninio konteksto supratimas ir vertinimas.
49. Muzikos istorijos dalyko organizavimas:
- 49.1. muzikos istorijos dalyko pamokos vyksta grupinio mokymosi forma;
 - 49.2. dalyko mokymo trukmė – 4 metai;
 - 49.3. muzikos istorijos dalyko mokoma po 1 valandą per savaitę.
50. Mokinių pasiekimai:

1. Veiklos sritis - muzikos kūrinių klausymasis ir apibūdinimas.
--

| Nuostata –suprasti ir domėtis muzikinės kultūros ištakomis, raida ir tradicijomis. |
| Esminis gebėjimas – remiantis sukaupta muzikos istorijos ir kitų mokomujų dalykų patirtimi atpažinti vokalinius ir instrumentinius tembrus, muzikos kūrinius, juos apibūdinti. |

Gebėjimai	Žinios ir supratimas
-----------	----------------------

1.1. Įsiminti ir atpažinti muzikos kūrinius.	- 1.1.1. Nustatyti, kuriai stilistinei epochai priskirtinas klausomas muzikos kūriny. - 1.1.2. Atpažinti klausomą muzikos kūrinių vokalinius ir instrumentinius tembrus, ansamblių orkestrų sudėtis.
1.2. Apibūdinti klausomus muzikos kūrinius.	- 1.2.1. Tikslingai ir taisyklingai vartoti specifinius terminus ir apibūdinimus. - 1.2.2. Žinoti nurodytos epochos vokalinės ir instrumentinės muzikos žanrus bei formas. - 1.2.3. Paaškinti įvairių solinių, kamerinių ir orkestrinių kūrinių skirtumus.
1.3. Atpažinti ir apibūdinti instrumentinės muzikos kūrinio formą.	- 1.3.1. Paaškinti muzikos formų struktūrinius elementus. - 1.3.2. Nurodyti periodo, variacijų, rondo, sonatos ir fugos ir kitų muzikos formų savybes.
2. Veiklos sritis- muzikos kultūrinio ir meninio konteksto supratimas ir vertinimas.	
Nuostata –domėtis savo aplinkos kultūriniais ir muzikiniai reiškiniais, lankytis koncertuose, kituose muzikiniuose ir kultūriniuose renginiuose	
Esminis gebėjimas – apibūdinti muzikos kontekstą, stebeti ir vertinti savo aplinkos muzikinius reiškinius, aktyviai juose dalyvauti.	

Gebėjimai	Žinios ir supratimas
-----------	----------------------

| 2.1. Dalyvauti ir vertinti koncertus ir kitus muzikinius, | - 2.1.1. Apibūdinti išgirstų muzikos kūrinių kultūrinį ir meninį kontekstą. |

kultūrinius renginius ir reiškinius.	2.1.2. Nurodyti Lietuvos ir pasaulio žymiausius vokalinės ir instrumentinės muzikos solistus, kamerinius ansamblius, orkestrus, chorus, dirigentus, koncertines sales.
2.2. Aktyviai dalyvauti kultūrinėje veikloje, meniniuose projektuose.	2.2.1. Apibūdinti meninės veiklos formas ir jų reikšmę savo aplinkos socialiniam kultūriniam gyvenimui. 2.2.2. Parengti ir pristatyti kūrybinius projektus (pvz., rašinius apie išklausytus koncertus, pristatymus, interviu su atlikėjais ir pan.).

51. Rekomenduojama muzikos istorijos turinio apimtis:

- 51.1. lietuvių, Vakarų Europos ir kitų pasaulio šalių muzikos kūrinių klausymasis ir apibūdinimas;
- 51.2. lietuvių, Vakarų Europos ir kitų pasaulio šalių muzikos kultūrinio ir meninio konteksto supratimas ir vertinimas.

ANSAMBLIS

- 52. Ansamblio paskirtis – ugdyti bendruosius muzikavimo gebėjimus, suteikti ir tobulinti ansamblinio muzikavimo patirtį.
- 53. Ansamblio tikslas – puoselėjant individualumą ir prigimtines galias, padėti mokiniams įgyti vokalinio arba instrumentinio muzikavimo ansamblinio muzikavimo žinių ir įgūdžių, kurių reikia atskleisti kūrybiškumui ir artistiškumui.
- 54. Ansamblio uždaviniai:
 - 54.1. pažinti ansamblinių kūrinių repertuarą, ugdyti ansamblinio muzikavimo įgūdžius;
 - 54.2. ugdyti mokinių artistiškumą, kaupti sceninės kultūros patirtį;
 - 54.3. skatinti mokinius kūrybiškai pritaikyti muzikavimo pamokose įgytas žinias ir gebėjimus.
 - 54.4. sudaryti galimybes mokinių iniciatyvai ir aktyvumui, pasirenkant ansamblio sudėti ir repertuarą.
- 55. Ansamblio veiklos sritys:
 - 55.1. ansambliskumo ugdymas;
 - 55.2. kūrinių interpretavimas ansambluje;
 - 55.3. atlikėjo raiška socialinėje kultūrinėje aplinkoje.
- 56. Ansambliai gali būti tradicinės sudėties (sudaryti iš tos pačios rūšies instrumentų arba balsų) arba netradicinės (sudaryti iš skirtinų rūsių instrumentų arba balsų).
- 57. Mokyklos siūlomi ansambliai: vokaliniai, ukulėlių, gitaristų, akordeonistų, varinių pučiamujų instrumentų, mišrus instrumentinis.
- 58. Ansamblio dalyko organizavimas:
 - 58.1. ansamblio dalyko mokymosi trukmė: privalomo (varinių pučiamujų instrumentų) – 4 metai, pasirenkamo – nuo 1 iki 4 metų;
 - 58.2. ansamblio dalyko mokoma po 1-2 valandas per savaitę;
 - 58.3. dalyko pamokos vyksta grupinio mokymosi forma;
 - 58.4. dalyko mokymui numatomos koncertmeisterio valandos.
- 59. Ansamblio mokymas:
 - 59.1. tobulinami skaitymo iš lapo gebėjimai, ugdomas poreikis savarankiškam individualiam darbui, repetavimui grupėje, bendravimui ir bendradarbiavimui;

- 59.2. žadinama mokinio kūrybinė iniciatyva ir vaizduotė, plečiamas muzikinis akiratis;
 59.3. atliekant kūrinius, pagrindinis dèmesys skiriamas teksto skaitymo įgūdžiams, ritminės pulsacijos, intonavimo tikslumo lavinimui ir kūrinių interpretavimui ansamblyje;
 59.4. dalyko mokymui numatomos koncertmeisterio valandos.

60. Mokiniai pasiekimai:

1. Veiklos sritis- ansambliskumo ugdymas.	
Nuostata – įgyti muzikavimo ansamblyje patirties.	
Esminis gebėjimas – sukurti bendrą meninį rezultatą ansamblyje kartu su kitais atlikėjais.	
Gebėjimai	Žinios ir supratimas
1.1. Perteikti muzikos kūrinio nuotaiką.	1.1.1. Apibūdinti kūrinio charakterį, dinamiką.
1.2. Stilingai atlikti muzikos kūrinius.	1.2.1. Apibūdinti kūrinio tematiką, stiliaus ir žanro ypatumus.
1.3. Derinti savo veiksmus su kitų ansamblio dalyvių veiksmais.	1.3.1. Apibūdinti ir aptarti savo ir kitų atlikėjų interpretaciją.
2. Veiklos sritis- kūrinių ansamblinis interpretavimas.	
Nuostata – tobulinti muzikinio bendaradarbiavimo gebėjimą.	
Esminis gebėjimas – išraiškingai interpretuoti ansamblinės muzikos kūrinius.	
Gebėjimai	Žinios ir supratimas
2.1. Atlikti savo partiją ansamblyje.	2.1.1. Nusakyti kūrinio metrą, tempą. 2.1.2. Paaiškinti atlikimo štrichus.
2.2. Raiškiai perteikti kūrinių emocijas.	2.2.1. Žinoti muzikos kalbos elementus.
2.3. Klausyti ir kontroliuoti savo bei kitų atlikimą.	2.3.1. Girdėti kitų ansamblio dalyvių balsus ar instrumentus.
3. Veiklos sritis- atlikėjo raiška socialinėje kultūrinėje aplinkoje.	
Nuostata – dalyvauti koncertuose (pasirodymuose) scenoje.	
Esminis gebėjimas – atlikti parengtą ansamblio programą koncerte.	
Gebėjimai	Žinios ir supratimas
3.1. Scenoje atlikti ansamblio koncertinę programą.	3.1.1. Tinkamai elgtis scenoje. 3.1.2. Kokybiskai atlikti savo partiją.
3.2. Dalyvauti muzikiniuose renginiuose.	3.2.1. Gebeti pristatyti ansamblio koncertinę veiklą.

61. Rekomenduojama ansamblio dalyko turinio apimtis:

- 61.1. ansamblio pojūčio lavinimas – sceninės patirties pradmenys, gebėjimas girdėti ir vertinti save ir kitus ansamblio dalyvius;
- 61.2. muzikos kūrinių interpretavimas – nesudėtingų muzikos kūrinių formų pagrindinių sintaksinių elementų, nuotaikos, dinaminio plano apibūdinimas ir atlikimas;
- 61.3. muzikos atlikėjo raiška socialinėje kultūrinėje aplinkoje – kūrinių viešas atlikimas ir įsivertinimas, sceninės patirties pradmenys;
- 61.4. rekomenduojamas kūrinių skaičius per mokymosi metus - 4–6 kūriniai.

ANTRASIS MUZIKOS INSTRUMENTAS

62. Antrojo muzikos instrumento dalyko paskirtis – ugdyti bendruosius muzikavimo gebėjimus ir suteikti antrojo muzikos instrumento muzikavimo patirtį.
63. Antrojo muzikos instrumento tikslas – puoselėjant individualumą ir prigimtines galias, padėti mokiniams įgyti antrojo muzikos instrumento muzikavimo žinių ir įgūdžių.
64. Antrojo muzikos instrumento dalyko uždaviniai:
- 64.1.sudaryti galimybes muzikavimą pučiamaisiais instrumentais ar dainavimą pasirinkusiems mokiniams pažinti klavišinius instrumentus;
 - 64.2.ugdyti mokinių pradinius grojimo antruoju (klavišiniu) muzikos instrumentu įgūdžius ir atskleisti jo pritaikymo galimybes;
 - 64.3.skatinti mokinių iniciatyvą ir kūrybiškumą.
65. Antrojo muzikos instrumento dalyką sudaro trys veiklos sritys:
- 65.1. grojimo antruoju muzikos instrumentu įgūdžių ugdymas;
 - 65.2. muzikos kūrinių interpretavimas;
 - 65.3. muzikinė raiška socialinėje kultūrinėje aplinkoje.
66. Antrojo muzikos instrumento dalyko organizavimas:
- 66.1. pagrindiniu antruoju muzikos instrumentu rekomenduojanas fortepijonas arba akordeonas;
 - 66.2. antrojo muzikos instrumento dalyko mokymosi trukmė – nuo 1 iki 4 metų;
 - 66.3. antrojo muzikos instrumento dalyko mokoma po 1 valandą per savaitę;
 - 66.4. dalyko pamokos vyksta pavienio mokymosi forma.
67. Antrojo muzikos instrumento dalyko mokinių pasiekimai:

1. Veiklos sritis- grojimo antruoju muzikos instrumentu įgūdžių formavimas.	
Nuostata – įgyti muzikavimo antruoju instrumentu patirtį.	
Esminis gebėjimas –atlikti nesudėtingą muzikinį kūrinių antruoju instrumentu.	
Gebėjimai	Žinios ir supratimas
1.1. Įgyti pradinius grojimo antruoju muzikos instrumentu įgūdžius.	<ul style="list-style-type: none"> 1.1.1.Nusakyti kūrinio metrą, tempą. 1.1.2..Pažinti atlikimo štrichus. 1.1.3..Suvokti kūrinio tematiką.
1.2. Perteikti kūrinio nuotaiką.	1.2.1. Apibūdinti kūrinio tematiką, emocinę būseną.
2. Veiklos sritis - muzikos kūrinių interpretavimas.	
Nuostata – siekti pajauti kūrinio keliamas menines emocijas.	
Esminis gebėjimas – išraiškingai interpretuoti nesudėtingos faktūros muzikos kūrinius.	
Gebėjimai	Žinios ir supratimas
2.1. Žinoti muzikos kalbos elementus.	2.1.1. Apibūdinti kūrinio stilių, tematiką, turinį.
2.2. Raiškiai perteikti kūrinių emocijas.	<ul style="list-style-type: none"> 2.2.1. Pažinti ir nusakyti dinaminius ženklus. 2.2.2. Apibūdinti ir aptarti savo atliekamo kūrinio interpretaciją.
3. Veiklos sritis - atlikėjo raiška socialinėje kultūrinėje aplinkoje.	
Nuostata – dalyvauti koncertuose pasirodymuose scenoje.	
Esminis gebėjimas – atlikti pasirinktu instrumentu programą koncerte.	
Gebėjimai	Žinios ir supratimas
3.1. Kultūringai elgtis scenoje.	3.1.1. Suvokti atlikėjo sceninio elgesio taisykles.
3.2. Dalyvauti mokyklos muzikiniuose renginiuose.	<ul style="list-style-type: none"> 3.2.1. Koncertuoti mokykloje, mieste. 3.2.2. Sceninės kultūros lavinimas.

3.3. Pritaikyti grojimo antruoju instrumentu įgūdžius kitose srityse.	3.3.1. Nurodyti, kurioms pamokoms pasiruošti padeda grojimas antruoju instrumentu.
---	--

68. Rekomenduojama antrojo muzikos instrumento dalyko turinio apimtis

- 68.1. muzikos kūrinių atlikimo technikos lavinimo pratybos – instrumento ir pagrindinių garso išgavimo būdų pažinimas, taisyklinga laikysena, judesių koordinavimas, kvėpavimas, intonavimas, ritminis tikslumas;
- 68.2. muzikos kūrinių interpretavimas – nesudėtingų muzikos kūrinių formų pagrindinių sintaksinių elementų, nuotaikos, dinaminio plano apibūdinimas ir atlikimas;
- 68.3. muzikos atlikėjo raiška socialinėje kultūrinėje aplinkoje – kūrinių viešas atlikimas ir įsivertinimas, sceninės patirties pradmenys;
- 68.4. rekomenduojamas kūrinių skaicius per mokymosi metus - 4–6 skirtingo charakterio kūriniai.

CHORAS

- 69. Choro paskirtis – ugdyti bendruosius muzikavimo gebėjimus ir užtikrinti visapusišką muzikinį ugdymą bei suteikti vokalinio muzikavimo patirtį.
- 70. Choro tikslas – tobulinti vokalinius gebėjimus ir padėti mokiniams įgyti chorinio dainavimo žinių ir įgūdžių.
- 71. Choro uždaviniai:
 - 71.1. sudaryti galimybes mokiniams lavinti vokalinio muzikavimo gebėjimus;
 - 71.2. pažinti chorinių kūrinių repertuarą ir formuoti chorinio dainavimo įgūdžius;
 - 71.3. ugdyti mokiniai artistiškumą ir ansamblio pojūtį, kaupti sceninės kultūros patirtį;
 - 71.4. skatinti mokinius kūrybiškai pritaikyti kitų dalykų pamokose įgytas žinias ir gebėjimus;
 - 71.5. plėtoti sceninės kultūros, meninio interpretavimo, kūrybišumo įgūdžius, aktyviai dalyvaujant muzikinėje veikloje.
- 72. Choro veiklos sritys:
 - 72.1. chorinio dainavimo technikos lavinimas;
 - 72.2. chorinių kūrinių interpretavimas;
 - 72.3. atlikėjo raiška socialinėje kultūrinėje aplinkoje.
- 73. Choro dalyko organizavimas:
 - 73.1. choro dalyko pamokos vyksta grupinio mokymosi forma;
 - 73.2. dalyko mokymo trukmė – nuo 1 iki 4 metų;
 - 73.3. choro dalyko mokoma po 2 valandas per savaitę;
 - 73.4. dalyko mokymui numatomos koncertmeisterio valandos;
 - 73.5. parenkant repertuarą, rekomenduojama atsižvelgti į mokiniai amžiaus tarpsnio ir balso ypatumus.
- 74. Mokiniai pasiekimai:

1. Veiklos sritis - chorinio dainavimo technikos lavinimas.	
Nuostata – įgyti vokalinio muzikavimo patirties.	
Esminis gebėjimas – atlikti choro repertuario kūrinius.	
Gebėjimai	Žinios ir supratimas
1.1. Formuoti taisyklingą kvėpavimą ir tobulinti vokalinius įgūdžius.	1.1.1. Pademonstruoti taisyklingo kvėpavimo ir garso formavimo ypatumus ir garso išgavimo būdus.
1.2. Dainuojant taisyklingai atlikti	1.2.1. Atpažinti ir nusakyti muzikos kalbos elementus

muzikos kalbos elementus.	ir išraiškos priemonės.
2. Veiklos sritis - chorinių kūrinių interpretavimas.	
Nuostata –atskleisti chorinio kūrinio interpretaciją sumanymą.	
Esminis gebėjimas – išraiškingai interpretuoti jaunių choro repertuaro kūrinius.	
Gebėjimai	Žinios ir supratimas
2.1. Stilingai atlikti chorinės muzikos kūrinį.	2.1.1. Apibūdinti kūrinio tematiką, stiliaus ir žanro ypatumus.
2.2. Perteikti muzikos kūrinio charakterį	2.2.1. Apibūdinti kūrinio nuotaiką ir dinamiką.
3. Veiklos sritis - atlikėjo raiška socialinėje kultūrinėje aplinkoje.	
Nuostata – dalyvauti koncertinėje veikloje.	
Esminis gebėjimas – parengti koncertinę programą.	
Gebėjimai	Žinios ir supratimas
3.1. Kultūringai elgtis scenoje.	3.1.1. Suvokti atlikėjo sceninio elgesio taisykles.
3.2. Dalyvauti mokyklos muzikiniuose renginiuose.	3.2.1. Koncertuoti mokykloje, mieste. 3.2.2. Žinoti sceninės kultūros reikalavimus.
3.3. Pritaikyti dainavimo įgūdžius kitose srityse.	3.3.1. Nurodyti, kurioms pamokoms pasiruošti padeda dainavimas.

75. Rekomenduojama choro turinio apimtis:

- 75.1. chorinio dainavimo įgūdžių formavimas – dainavimo technikos lavinimo pratybos;
 - 75.2. chorinių kūrinių interpretavimas – nesudėtingų chorinių kūrinių formų pagrindinių sintaksinių elementų, nuotaikos, dinaminio plano apibūdinimas ir atlikimas;
 - 75.3. muzikos atlikėjo raiška socialinėje kultūrinėje aplinkoje – chorinių kūrinių viešas atlikimas ir įsivertinimas, sceninės patirties pradmenys;
 - 75.4. rekomenduojamas kūrinių skaičius per mokymosi metus – 5-10 skirtingo charakterio kūriniai.
-